

Broj: X-KR-06/234
Sarajevo, 19.06.2007.godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE !

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću sastavljenom od sudije Minke Kreho kao predsjednice vijeća, te sudija Torea Lindsetha i Rolanda Dekkersa kao članova vijeća, uz učešće pravnog savjetnika Amele Skrobo, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Janković Zorana, zbog krivičnog djela Zločina protiv čovječnosti iz člana 172. stava 1. tačke h) a u vezi sa tačkama a) i d) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, postupajući po optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: KT-RZ-142/06 od 30.10.2006.godine, izmijenjenoj dana 11.06.2007. godine, nakon održanog glavnog i javnog pretresa, kome su prisustvali optuženi Zoran Janković i branilac optuženog – advokat Perić Dragoslav, te tužilac Tužilaštva BiH - Mirsad Strika, dana 19.06.2007. godine donosi i javno objavljuje slijedeću

P R E S U D U

OPTUŽENI: ZORAN JANKOVIĆ zv. „Zoka“, sin Marjana i Zagorke, rođene Nikolić, rođen 20.03.1960. godine u Dubnici - općina Kalesija, stalno nastanjen u ..., u ulici ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., JMB ..., po zanimanju ekonomski tehničar, oženjen, otac jednog djeteta, vojsku služio 1980/1981. godine u Leskovcu, vodi se u vojnoj evidenciji Bijeljina, srednjeg imovnog stanja, osuđivan ..., nalazi se na slobodi - uz izrečene mjere zabrane određene Rješenjem ovog suda broj X-KR-06/234 od 29.11.2006. godine

Na osnovu odredbe člana 284. tačke c. Zakona o Krivičnom postupku Bosne i Hercegovine

OSLOBAĐA SE OPTUŽBE

Da je:

U periodu od aprila do kraja juna 1992. godine, za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, kao pripadnik srpske vojske, učestvovao u širokom i sistematičnom napadu pripadnika vojske i policije tzv. Srpske Republike Bosne i Hercegovine i pripadnika srpskih paravojnih formacija na civilno bošnjačko stanovništvo na području općina Zvornik i Kalesija, koji napad je bio u skladu sa politikom vojske, policije, paravojnih formacija i Srpske demokratske stranke (“SDS”), a u cilju uklanjanja svih stanovnika bošnjačke nacionalnosti iz regije Istočne i Sjeveroistočne Bosne, pri čemu je na stotine civila ubijeno, mučeno, premlaćivano, nezakonito lišavano slobode, zatvarano i držano u nehumanim uslovima, te prisilno premještanu van teritorije općina Zvornik i Kalesija, a žene silovane, dok je imovina Bošnjaka nezakonito oduzimana, uništavana i spaljivana, a sve zbog njihove političke, nacionalne, etničke, kulturne i vjerske pripadnosti, za koji napad je optuženi znao i učestvovao u njemu, na način da je:

1. Dana 29.04.1992. godine, na području sela Snagovo, općina Zvornik, zajedno sa Matić Radenkom, komandirskom artiljerijske jedinice u Osmacima, te pripadnicima srpskih paravojskih formacija, zarobio grupu civila bošnjačke nacionalnosti koji su se skrivali u šumi zbog straha od pripadnika vojske tzv. Srpske Republike BiH i srpskih paravojskih formacija, kojoj grupi civila su zatim naredili da idu u njihovoj pratnji do mjesta zvanog „Rašidov Han“ u Snagovu, da bi ispred kuće Ibrahimović Ibrahima, pucajući pojedinačnom i rafalnom paljbom iz automatskih pušaka u okupljene civile, ubili: Krupinac Himzu (rod. 1935.), Krupinac Fatiju (rod. 1933.), Krupinac Senudina (rod. 1963.), Krupinac Azru (rod. 1964.), Krupinac Mirzu (rod. 1987.), Krupinac Idriza (rod. 1966), Krupinac Sadiju (rod. 1968.), Krupinac Alena (rod. 1989.), Dogić Šeću (rod. 1949.), Dogić Mehdina (rod. 1968.), Dogić Zadu (rod. 1977.), Dogić Fatimu (rod. 1971.), Dogić Melihu (rod. 1991.), Dahalić Hasniju (rod. 1945.), Dahalić Sejada (rod. 1965.), Dahalić Džemku (rod. 1965.), Dahalić Semira (rod. 1989.), Dahalić Mujesiru (rod. 1939.), Dahalić Hamdiju (rod. 1965.), Dahalić Raziju rod. (rod. 1966.), Dahalić Esada (rod. 1989.), Ibrahimović Fahiru (rod. 1974.), Ibrahimović Mešana (rod. 1979.), Ibrahimović Mehmeda (rod. 1936.), Ibrahimović Husejna (rod. 1945.), Salihović Ramiza (rod. 1956.), Salihović Hatiju (rod. 1953.), Krupinac Aišu (rod. 1938.), Krupinac Hajrudina (rod. 1960.), Krupinac Reifa (rod. 1960.), Krupinac Seniju (rod. 1959.), Krupinac Mirsada (rod. 1977.), Krupinac Mirnesa (rod. 1985.), Mujanović Dervu (rod. 1932.), Mujanović Ismetu (rod. 1953.) i Mujanović Edinu (rod. 1977.), a Mujanović Muharema, Mujanović Zlatiju i Mujanović Abdulaha ranili, da bi kasnije u toku dana, kako bi prikrili tragove zločina, tijela ubijenih zapalili;
2. Dana 27.05.1992. godine oko 18,00 sati, na području sela Šeher i Like, općina Kalesija, nakon što su pripadnici srpskih paravojskih formacija i pripadnici Šekovačke garde izvršili oružani napad na ova sela, kojom prilikom su uz prijetnju oružjem istjerivali iz kuća civile bošnjačke nacionalnosti, udarajući ih palicama, kundacima, nogama i rukama, u čemu su se naročito isticali Sokolović Maksim, Lozanović Nedeljko zv. „Tolja“, Stojanović Čedo, Pelemiš Predrag, Pelemiš Drago, Stojanović Risto, Smiljanić Rado, Kalajdžić Cvijetin, Rikić Svetozar, a najviše su tukli Cakor Mehmeda, Alibašić Adema, Burek Esada zv. „Beli“ i njegovog sina Burek Ibrahima (koji u to vrijeme imao samo 16 godina) i Muju Pezića, da bi potom natjerali sve civile iz navedenih sela da se skupe ispred kuće Ibri Alibašića, zajedno sa preko 100 mještana iz drugih sela, gdje je zatim došao Janković Zoran i nogom u predio leđa udario Ramić Rukiju, te je potom naredio da se svi okupljeni civili utjeraju u kamione i voze za Srbiju, nakon čega je i izvršeno razdvajanje muškaraca od žena i djece i prisilno preseljenje žena i djece sa područja na kojem su zakonito boravili u pravcu Memića, općina Kalesija, a muškarci su preko noći zatvoreni u čitaonicu na Kuli u Osmacima gdje su fizički maltretirani, a određen broj muškaraca je i ubijen, dok su preživjeli prebačeni u druge logore na području općina Kalesija, Vlasenica i Bijeljina,

dakle,

da bi navedenim radnjama, koje su predstavljale dio širokog i sistematičnog napada usmjerenog protiv civilnog bošnjačkog stanovništva, znajući za takav napad, izvršio progon civilnog bošnjačkog stanovništva na političkoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj i vjerskoj osnovi i to: ubistvima i prisilnim preseljenjem stanovništva,

čime da bi učinio krivično djelo progona kao Zločina protiv čovječnosti, iz člana 172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona BiH, u vezi sa tačkama a) i d) istog zakona.

I

Na osnovu člana 189. stava 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine troškovi krivičnog postupka predviđeni odredbom člana 185. stava 2 tačaka a) do f) ovog zakona, kao i nužni izdaci i nagrada branioca padaju na teret budžetskih sredstava

II

Na osnovu člana 198. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, oštećeni se, radi ostvarivanja imovinsko – pravnih zahtjeva, upućuju na parnicu.

O b r a z lo ž e n j e

1. Optuženje

Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Posebnog odjela I za ratne zločine broj: KT–RZ-142/06 od 30.10.2006.godine, optužen je Zoran Janković zbog krivičnog djela zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) a u vezi sa tačkama a) i d) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Po optužnici potvrđenoj dana 06.11.2006.godine, optuženi je 24.11.2006.godine izjavio da se ne osjeće krivim ni po jednoj tački optužnice, nakon čega je spis dostavljen pretresnom vijeću.

2. Dokazni postupak

a) Tokom dokaznog postupka izvedeni su slijedeći dokazi optužbe:

Neposredno su saslušani svjedoci: Mujanović Muharem , Mujanović Mersija, Mujanović Zlatija, Mujanović Abdulah, Krupinac Marhiza, Hrbatović Hamdija, Karić Hazim, Ibrahimović Avdulah, Ibrahimović Himzo, Refija Čivić, Sušić Jasmina, Ibrahim Dahalić, Ramić Rukija, Alibašić Lutvija, a temeljem odredbe člana 276. Zakona o krivičnom postupku BiH i dodatni svjedoci Alibašić Hasan, Ibrahimović Zekija. Sud je takode, u svojstvu vještaka za balistiku i mehaničke tragove, na glavnom pretresu saslušao i dipl.inž.str. Franjić Brunu, kao i vještaka prof. dr. Zdenka Cihlarža - specijalistu sudske medicine. Prezentirani su slijedeći materijalni dokazi: Nalaz i mišljenje vještaka balističara br. 14/1-3-04-5-4873 od 03.10.2006 god; Zapisnik o saslušanju Krupinac Osmana od 22.02.2006 u Kantonalnom tužilaštvu Tuzla br: KT 8/06; Izvod iz matične knjige umrlih za

Krupinac Osmana; Službena zabilješka Kantonalnog tužilaštva Tuzla Ktn 3/05 od 27.10.2005.godine; Službena zabilješka Kantonalnog tužilaštva Tuzla br. 08/02/3-1-04.3-370/05 od 22.12.2005. godine; Zahtjev matičnom uredu općine Zvornik od 12.01.2006. godine; Odgovor matičnog ureda Zvornik - izvodi iz matične knjige umrlih za: Ibrahimović Husejina, Salihović Hatiju, Dahalić Mujesiru; Naredba za prepoznavanje Kantonalnog suda u Tuzli od 15.05.2006.godine; Zapisnici o prepoznavanju osoba od svjedoka od 16.05.2006.godine: Mujanović Zlatija, Krupinac Marhiza, Mujanović Muharem, Mujanović Abdulah; Izvještaj MUP-a Tuzla od 17.05.2006. godine; Fotodokumentacija MUP-a Tuzla o prepoznavanju od 17.05.2006.godine; Fotodokumentacija MUP-a Tuzla o licu mjesta od 11.05.2006.godine; Izvještaj o zdravstvenom stanju optuženog u KPZ Tuzla od 26.06.2006.godine; Troškovnik Kantonalnog tužilaštva Tuzla od 27.06.2006. godine; Dopis Tužilaštvu BiH od Ministarstva odbrane BiH od 17.07.2006. godine; Dopis Tužilaštvu BiH od OSA-e od 05.09.2006. godine; Kopirane fotografije (27 fotografija); 1x DVD o događanjima u Kalesiji 1992 godine; Izvod iz kaznene evidencije za optuženog Z.Jankovića sačinjen od MUP-a Tuzlanskog kantona od 28.09.2006. godine; Spisak komandira jedinica koji su primili naređenje br. 61/95 (pod br. 6 je upisan Z.Janković); Plan odmora komandira četa i Pješadijskog bataljona za decembar 1994. godine i januar 1995. godine od 16.12.1994. godine; Naredba za bojevo gađanje od 02.09.1994. godine; Spisak vojne policije za lični dohodak za mjesec juli 1992. godine; Prijedlog za unapređenje – proizvođenje od 07.05.1994. godine; Spisak pripadnika I Pješadijskog bataljona Osmaci koji su iz bataljonskog magacina preuzeli brašno od 14.02.1993. godine; Molba Komisiji za stambena pitanja od 06.09.1993.godine; Spisak boraca čete Dubnica; Informacija o stanju na ratištu od 15.10.1995. godine; Revers na zaduženo naoružanje i municije na ime Janković Zoran od 12.02.1992. godine; Službena zabilješka MUP-a Kalesija od 08.09.1992. godine; Spisak pripadnika voda Dubnica; Službena zabilješka SDB Kalesija od 18.09.1992. godine; Fotografija spomenika na mjestu Rašidov han, Snagovo; 1x DVD sa BBC emisijom „Raspad Jugoslavije“- 4. epizoda; 1x DVD sa emisijom SRNA-e o događajima na Visu 1995. godine; 1x DVD Snagovo-Zvornik sačinjen na rekonstrukciji na mjestu događaja, a po kazivanju svjedoka Mujanović Zlatije; Uputstvo o organizovanju i djelovanju srpskog naroda u BiH u vanrednim okolnostima, SDS BiH-Glavni odbor od 19.12.1991. godine; Odluka Predsjedništva RBiH o proglašenju neposredne ratne opasnosti („Sl.list RBiH“ br. 1/92); Odluka Predsjedništva RBiH o proglašenju ratnog stanja („Sl.list RBiH“ br. 7/92); Ustav RS („Sl.glasnik RS“ br. 21/92); Odluka Ustavnog suda BiH od 18 i 19.02.2000. godine; Odluka Ustavnog suda BiH od 18 i 19.08.2000. godine; Odluka Ustavnog suda BiH od 30.06. i 01.07.2000. godine; Odluka Ustavnog suda BiH od 28,29 i 30.01.2000. godine; Odluke Ustavnog suda BiH od 27.02.2004 i 22.09.2004. godine; Odluka o pvratku iseljenih lica na teritoriju srpske RBiH („Sl.glasnik RS“ br.8/92); Deklaracija o državnom i političkom uređenju države („Sl.glasnik RS“ br. 14/92); Zakon o državljanstvu srpskom („Sl.glasnik RS“ br. 19/92); Zakon o izbjeglicama („Sl.glasnik RS“ br.5/93); Odluka o strateškim ciljevima srpskog naroda u BiH („Sl.glasnik RS“ br.22/93); Rezolucija o zbrinjavanju i planskom razmještanju prebjeglog srpskog stanovništva („Sl.glasnik RS“ br. 5/94); 1x CD sa Izvještajem o devastaciji kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa BiH 81992-1995), Sarajevo 1997. godine; Nacionalni sastav stanovništva po opštinama i naseljenim mjestima, 1991. godine (podaci za opštinu Zvornik); Nacionalni sastav stanovništva po opštinama i naseljenim mjestima, 1991 (podaci za opštinu Kalesija); Prijedlog za prihvatanje utvrđenih činjenica br.KT-RZ-142/06 od 14.05.2007 sa CD-om Haških presuda; Nalaz i mišljenje vještaka Cihlarža; Zahtjev za izdavanje naredbe za

ekshumaciju od 23.02.2006. godine i Naredba za ekshumaciju od 24.02.2006. godine; Zapisnik o ekshumaciji od 16. i 17.03.2006. godine Tužilaštva tuzlanskog kantona; Naredba tužilaštva Tuz.kantona da se izvrši vještačenje (od br. 03 – 30) – optužnica od br. 15-38; Skice lica mjesta od 12.04.2006. godine i fotodokumentacija od 21.04.2006. godine; Potvrda o smrti za lice Alibašić Fehim; Otpusna lista za Mujanović Abdulaha; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za lice Dahalić Razija; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za lice Dogić Šeću; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za lice Dogić Mehdi; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za lice Mujanović Ismeta; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za lice Mujanović Edina; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za lice Krupinac Himzu; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za lice Krupinac Hajrudina; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za braću Krupinac Idriza i Krupinac Senudina; Izvještaj vještaka Cihlarža o sudsko-medicinskoj ekspertizi za lice Krupinac Fatiju; Fotodokumentacija od 01.06.2007. godine-MUP Tuzlanskog kantona; Spisak pripadnika VP 711/10 i 711/50 i 711/90 od 18.12.1994. godine; Spisak rezervnih starješina-Komanda I Birčanske brigade od 12.10.1994. godine (područje Birač); Uvjerenje o zaposlenju za J.Zorana iz PIO FBiH od 23.04.2007. godine.

U toku trajanja dokaznog postupka, Tužilac je u smislu odredbe člana 275. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine dana 11.06.2007. godine Sudu dostavio izmijenjenu optužnicu.

b) Dokazi odbrane izvedeni tokom glavnog pretresa su:

Neposredno saslušani svjedoci: Smajlović Ibro, Imšić Ramo, Cakor Mehmed, Burek Ibrahim, Alibašić Ibro, Pajić Đorđo, Ostojić Dragan, Lakić Slavko kao i sam optuženi Janković Zoran, a te temeljem odredbe člana 276. Zakona o krivičnom postupku BiH i dodatni svjedoci Ikić Gavro, Tanasković Milan, Stojanović Lazar, Kulić Rado i Kulić Savo.

Sud je takođe izvršio uvid u slijedeće materijalne dokaze: Geografska karta Kalesija-Zvornik-Tuzla; Spisak pripadnika „Belih Orlova“ od 16.06.1992-pod r.br. 38 evidentiran pripadnik koji je dao izjavu pred Haškim Tribunalom kao svjedok Tužilaštva u postupku protiv Vojislava Šešelja (vezana za Snagovo, Zvornik i zauzimanje Kalesije); Dio Knjige „Zločin i žrtve“ Državne komisije za prikupljanje činjenica o ratnim zločinima počinjenim u BiH-str. 211 sa IDS; Dijelovi knjige „Kalesija-priprema i odbrana od agresije“ od 1997. godine autora Seada Omerbegovića i Halida Tulića- str. 3.,93.,112.,117.,122.,123.,145.,146.,148.,178.,222. i 223.; Izjava svjedoka Smajlović Ibre od 29.05.2006. godine; Izjava svjedoka Imšić Rame od 6.06.2006. godine, Izjava svjedoka Burek Ibrahima od 24.07.2006. godine; Izjava svjedoka Cakor Mehmeda od 04.07.2006. godine; Izjava o saslušanju svjedoka Cakor Mehmeda od 14.06.2006. godine data pred Kantonalnim MUP-om u Tuzli; Izjava svjedoka Alibašić Ibre od 15.06.2006. godine; Izjava svjedoka Pajić Đorđa od 27.05.2006.godine; Izjava svjedoka Ostojić Dragana od 04.01.2007. godine; Izjava svjedoka Lakić Slavka od 27.05.2006. godine; Dnevni list „Avaz“ (str. 3) od 12.05.2006. godine sa tekstom „Uhapšen kalesijski Srbin Zoran Janković“ sa fotografijom optuženog; Zdravstvena knjižica kćerke optuženog - Zorice Janković, sa pečatom ugostiteljskog objekta „Meraklija“; Fotografija sa svadbe brata optuženog-zastava bivše SFRJ; Izvod iz matične knjige vjenčanih-svadba brata od

10.08.1991. godine- (vezana za fotografiju O16); 5 fotografija spomenika Obrenović Zorana-prezentovane na pretresu (vezane za dokaz O4); CD nastao obilaskom ratišta, autora Zlatka Dukića- novinara lista „Front Sloboda“, a koji odgovaraju knjizi i iskazu optuženog; Izjava svjedoka Tanacković Milana; izjava svjedoka Stojanović Lazara; Izjava svjedoka Kulić Rade; Izjava svjedoka Kulić Save; Vojna knjižica na ime Janković Zoran br. No 040-988 od 05.04.1993. godine; Fotografija Zorana Obrenovića iz perioda 1992. godine; Knjiga „Zločinci i žrtve“ u izdanju Državne komisije za prikupljanje činjenica o ratnim zločinima-str. 189, 203 i 204; Pravosnažna presuda Višeg Zemaljskog suda u Dizeldorfu protiv Maksima Sokolovića od 21.02.2001. godine- str. 62,63.

3. Procesne odluke

a) Prihvatanje, kao dokazanih, činjenica utvrđenih presudama Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju,

Već na samom početku glavnog pretresa, a u cilju planiranja pravca i obima dokaznog postupka, Sud je zatražio izjašnjenje branioca optuženog o prijedlogu Tužilaštva stavljenom u optužnici: da se kao dokazane prihvate činjenice utvrđene presudama MKSJ i to IT-94-1-T protiv Duška Tadića; IT-94-2-A protiv Dragana Nikolića; IT-95-10-T protiv Gorana Jelisića; IT-98-32-A protiv Mitra Vasiljevića, IT-00-39&40/1-S protiv Biljane Plavšić i IT-97-24 protiv Stakić Milomira.

Optuženi i njegov branilac se nisu protivili prijedlogu, ističući kako je postojanje širokog ili sistematskog napada u inkriminisanom području i vremenu nesporna činjenica, dok će se sporne činjenice učešća optuženog Zorana Jankovića u inkriminisanim događajima dokazivati tokom postupka.

Sud je, nakon što je saslušao strane u postupku, cijeneći prvenstveno opće elemente prihvatljivosti ovih činjenica na osnovu odredbe člana 4. Zakona o ustupanju predmeta od strane MKSJ Tužilaštvu BiH i korištenju dokaza pribavljenih od MKSJ u postupcima pred sudovima u BiH, dana 26.03.2007.godine donio rješenje kojim se prijedlog Tužilaštva usvaja i predložene činjenice koje je utvrdio MSKJ prihvataju kao dokazane.

Sud je razmatrao formalno primanje na znanje činjenica utvrđenih od strane MKSJ kao postizanje ekonomičnosti postupka. Takva svrha je u skladu sa pravom optuženoga na suđenje bez odlaganja garantovano članom 13. ZKP BiH i članom 6. stav 1. EKLJP. Uprkos tome, ova svrha se mora uskladiti sa principom pretpostavke nevinosti i prava optuženog na pravično suđenje iz člana 6. EKLJP ali budući da se optuženi nije protivio postojanju sistematičnog ili širokog napada u kritičnom području i vremenu utoliko je njegovo pravo na pravično suđenje iz člana 6. zagarantovano.

Suština činjenica koje je Sud prihvatio kao dokazane i utvrđene od strane MKSJ može se svesti na slijedeće:

U periodu od aprila do kraja juna 1992. godine, na području općina Zvornik i Kalesija, od pripadnika vojske i policije tzv. Srpske Republike Bosne i Hercegovine i pripadnika srpskih paravojskih formacija, vršen širok ili sistematski napad usmjeren protiv civilnog bošnjačko stanovništva, a koji napad je bio u skladu sa politikom vojske, policije, paravojskih formacija

i Srpske demokratske stranke ("SDS"), kako bi se iz regije Istočne i Sjeveroistočne Bosne uklonili svi stanovnici bošnjačke nacionalnosti, pri čemu je na stotine civila ubijeno, mučeno, premlaćivano, nezakonito lišavano slobode, zatvarano i držano u nehumanim uslovima, te prisilno premještanu van teritorije općina Zvornik i Kalesija, a žene silovane, dok je imovina Bošnjaka nezakonito oduzimana, uništavana i spaljivana, a sve zbog njihove političke, nacionalne, etničke, kulturne i vjerske pripadnosti, doprinijeli su iskazi svjedoka ne samo optužbe, nego i odbrane, iz kojih jasno proizlaze okolnosti koje ukazuju na početak vanrednih zbivanja u inkriminisanoj području i vremenu, a koja su kasnije prerasla u širok ili sistematičan napad usmjeren protiv civilnog bošnjačkog stanovništva.

b) Neprihvatanje pojedinih dokaza odbrane

U okviru izvođenja materijalnih dokaza, Odbrana je dana 21.5.2007. godine stavila prijedlog za prezentiranjem, tačnije čitanjem, između ostalih, i slijedećih dokaza: dio izjave svjedoka Novačić Radovana - pripadnika Belih orlova, koji iskaz je dao istražiocima Haškog tribunala 10.8.2006. godine-posebno paragraf 54 i izjava svjedoka Žadanj Franje data pred Haškim tribunalom dana 22.6.1997. godine – alineja 14a, navodeći da se radi o dokazima koji imaju kumulativan karakter i da se trebaju posmatrati skupa sa još dva druga prezentirana dokaza.

Nakon stavljenih prigovora od strane Tužilaštva na ulaganje ovih dokaza u smislu da nema osnova za čitanje pomenutih iskaza iz razloga što nije dokazano da ovi svjedoci nisu u mogućnosti da se pojave pred Sudom i budu ispitani, niti da su isti umrli, Sud je istog dana, nakon razmatranja navedenih prijedloga Odbrane i prigovora Tužilaštva, donio procesno rješenje kojim se odbija prijedlog odbrane za čitanjem dva predmetna iskaza iz razloga neispunjavanja uslova predviđenih odredbom člana 273. ZKP BiH, a koja odredba predviđa izuzetke od neposrednog sprovođenja dokaza, odnosno da se zapisnici o iskazima datim u istrazi mogu, po odluci vijeća, pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu samo u slučaju ako su ispitane osobe umrle, duševno oboljele, ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred Sud nemoguć, ili je znatno otežan iz važnih uzroka, a što u ovom slučaju Sud nije mogao utvrditi. Naime, prilikom stavljanja prijedloga za izvođenje ovih dokaza Odbrana je navela da svjedoke čiji bi se iskazi čitali uopšte ne poznaje, te da ne postoji potreba za njihovim ispitivanjem pred ovim sudom zato što su svjedočili u drugim predmetima, a vjerodostojnost njihovih iskaza proizlazi iz same činjenice da su svjedočili pred Haškim tribunalom.

U prilog ovakve odluke Suda je i činjenica da predmeti u kojima su ponuđeni iskazi dati, nisu pravosnažno završeni pred Haškim tribunalom

c) Izuzetak od neposrednog sprovođenja dokaza

Dana 7.05.2007.godine tužilac je predložio da se kao dokaz prihvati izjava koju je svjedok Osman Krupinac dao tokom istrage. Svoj prijedlog tužilac je temeljio na postojanju razloga predviđenih odredbom člana 273. stava 2. ZKP BiH, odnosno činjenici da je svjedok preminuo.

Odbrana je, izjašnjavajući se o ovom prijedlogu, ponovila stav iznijet već pri otvaranju glavnog pretresa, odnosno da se neće protiviti vršenju uvida u dokaze predložene u optužnici, a među kojim dokazima je i navedena izjava.

Našavši prijedlog tužilaštva opravdanim te potkrijepljenim i izvodom iz Matične knjige umrlih broj: 07-200-545/07 od 20.04.2007.godine, koja se vodi za opštinu Zvornik, Sud je

prihvatio čitanje izjave svjedoka Osmana Krupinca od 22.06.2006.godine, date pred Kantonalnim tužilaštvom Tuzla, u predmetu broj: KT-8/06.

Ovu izjavu Sud nije razmatrao kao odlučujući dokaz.

4. Završne riječi

a) Tužilaštvo

Nakon završetka dokaznog postupka, Tužilac je u prvom dijelu završne riječi naglasio postojanje sva četiri bitna obilježja bića krivičnog djela zločina protiv čovječnosti iz člana 172. KZ BiH, i to : postojanje širokog ili sistematičnog napada, usmjerenost takvog napada prema civilnom stanovništvu, znanje počinitelja o postojanju takvog napada, te da djela počinitelja čine dio tog napada, odnosno da su u vezi sa tim napadom.

Naime, u vrijeme kada je optuženi počinio radnje koje mu se stavljaju na teret trajao je širok i sistematičan napad vojske i policije RS, pomognute snagama JNA i paravojnim formacijama koje su dolazile iz Srbije i Crne Gore, a koji je bio usmjeren protiv civilnog stanovništva bošnjačke i hrvatske nacionalnosti na području općine Zvornik i cijele Istočne Bosne. Ovakav zaključak Tužilaštvo izvodi kako iz dokaza provedenih pred ovim sudom u toku glavnog pretresa tako i pravosnažnih presuda MKSJ, naročito ističući presude u predmetima protiv Duška Tadića, Mitra Vasiljevića, Dragana Nikolića, Gorana Jelisića, Biljane Plavšić, Miroslava Deronjića i dr. , a u kojim presudama je utvrđeno da se u vrijeme kada su počinjeni zločini za koje se tereti Janković Zoran na prostorima Istočne Bosne provodila jedna od najzloglasnijih kampanja progona bošnjačkog stanovništva u BiH. Tužilaštvo kao dodatni razlog da se ove činjenice private kao dokazane ističe i okolnost da su se stranke saglasile o prihvatanju istih, te činionicu da je u tom periodu na području općine Zvornik izvršen progon nesrpskog stanovništva, masovna ubistva civila, razaranje nezaštićenih domova Bošnjaka, formiranje logora, silovanje Bošnjakinja, uništavanje kulturno-historijskih objekata, među kojima je i uništavanje svih džamijana ovom području kao i druga teška kršenja odredbi međunarodnog humanitarnog prava.

O usmjerenosti ovakvog napada prema civilnom stanovništvu, prema navodima Tužilaštva, svjedoče i brojne masovne grobnice u kojima su pronađena tijela Bošnjaka, a za nekim licima nestalim u periodu maj, juni, juli 1992. godine porodice još uvijek tragaju.

Tužilaštvo smatra da je optuženi Janković Zoran znao za širi kontekst napada u kojem je preduzeo krivično-pravne radnje za koje je optužen i znao je da njegovo postupanje predstavlja dio tog napada. Naime, optuženi je u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio pripadnik srpske vojske, te "je vrlo dobro znao šta se dešava", radio je i u gumari kod svog rodaka Petra Jankovića, koji je bio na čelu SDS-a za to područje i samim tim bio upućen u sva dešavanja i planove koje je SDS imao na tom području.

Nadalje, Tužilaštvo navodi da neoborive dokaze da je optuženi učestvovao u progону bošnjačkog stanovništva sa područja općine Zvornik predstavljaju neprotivriječni iskazi svjedoka očevidaca, koji su spontano i bez posebne pripreme ispričali o svojim iskustvima o ratnim golgotama, a neki od njih su otvoreno priznali da se boje.

Tužilaštvo na kraju ovog dijela završne riječi zaključuje da je optuženi nesumnjivo znao za postojanje napada na bošnjačko civilno stanovništvo u tom periodu i na tom području i ne samo da je bio svjestan ovog napada i pristao da njegove radnje budu dio tog napada, nego je upravo i htio da njegove radnje to budu, a jedan od dokaza koji potkrepljuju ove navode jeste snimak iz ljeta 1995. godine na kome se vidi raport optuženog Zorana Jankovića

generalu Krstiću s riječim „Vis je bio i ostaće srpski!“, te su time ispunjeni svi bitni elementi zločina protiv čovječnosti.

U drugom dijelu završne riječi Tužilaštvo analizira pojedinačne inkriminacije kroz tačke optužnice, navodeći iskaze svjedoka koji dokazuju obje tačke optužnice. Počinjenje krivičnog djela opisanog u tački 1) optužnice potvrđuju iskazi preživjelih svjedoka Mujanović Muharema, Mujanović Zlatije, Mujanović Mersije, Krupinac Marhize i Mujanović Abdulaha, dok iskazi ostalih svjedoka-Karić Hazima, Hrbatović Hamdije, Sušić Jasmine, Ibrahimović Abdulaha, Ibrahimović Himze, Dahalić Ibrahima, Čivić Refije i Ibrahimović Zekije govore o ovom zločinu, ali sa manje detalja o optuženom.

Temeljem nalaza i mišljenja vještaka balističara Brune Franjića evidentno je da čahure i zrna kojim su žrtve ubijene potiču od metaka ispaljenih iz automatske puške, a vještak sudske medicine Zdenko Cihlarž je našao da je uzrok smrti za većinu osoba koje su ekshumirane iz masovne grobnice u mjestu Rašidov han strijelne ozljede, dok za neke nije bilo moguće utvrditi uzrok smrti zbog propadanja mekih tkiva i nedostatka oštećenja kostiju. Oba vještaka su detaljno obrazložila svoje nalaze i mišljenja.

Tužilaštvo smatra da je optuženi Janković Zoran izvršio inkriminirane radnje opisane u tački 2) optužnice, što proizilazi iz izjava svjedoka Alibašić Lutvije, Ramić Rukije i Alibašić Hasana, očevidaca cijelog događaja i lica koja su poznavala optuženog ili njegovu porodicu od ranije, dok svjedoci odbrane Burek Ibrahim, Cakor Mehmed i Alibašić Ibro, nisu ni mogli vidjeti optuženog jer ga nisu poznavali od ranije.

Analizirajući navode odbrane, Tužilaštvo ističe da se odbrana Janković Zorana temelji na tvrdnji da je navodno došlo do zamjene identiteta, te da se kao osoba koja je počinila strašni zločin u Snagovu pominje izvjesni Zoran O., koji je poginuo nepuni mjesec dana nakon toga, te zaključuje da su ovi navodi kao i dokazi odbrane usmjereni samo na to da izazovu sumnju da je Janković Zoran jedna od osoba koja je izvršila zločin.

I konačno, nakon osvrta na primjenu materijalnog prava, odnosno primjenu člana 4a) koji omogućava odstupanje od principa iz člana 4. KZ BiH kao i odstupanje od obavezne primjene blažeg zakona u postupcima koji predstavljaju krivična djela prema međunarodnom pravu, kakav i jeste postupak protiv optuženog, te koja se primjena opravdava i činjenicom da je zaprijećena kazna u svakom slučaju blaža od smrtne kazne koja je bila u primjeni u vrijeme izvršenja djela, čime je zadovoljena i primjena principa vremenskog važenja krivičnog zakona, odnosno „zakona koji je blaži za počinitelja“, Tužilaštvo je predložilo da Vijeće donese odluku kojom će optuženog oglasiti krivim po svim tačkama optužnice u skladu sa Krivičnim Zakonom Bosne i Hercegovine, te mu shodno tome izreći kaznu dugotrajnog zatvora.

b) Odbrana

Na samom početku završne riječi, Odbrana optuženog Zorana Jankovića istaknula je primjedbu na pravnu kvalifikaciju djela koje se optuženom stavlja na teret. Naime, osvrćući se na optužnicu, branilac navodi da djelo progon kao takvo ne postoji u glavi 17 KZ BiH, dok su lišenje i istrebljenje načini na koje krivično djelo zločin protiv čovječnosti može biti počinjeno. Odbrana se osvrće i na glagol „čime bi počinio“, upotrijebljen od strane Tužilaštva u predmetnoj optužnici, a koji glagol jeste nesvršen i navodi na pitanje da li je

Tužilaštvo uopšte sigurno u ono što dokazuje i da nije u fazi da može upotrijebiti isti glagol u formi „čime je počinio“ krivično djelo.

Nadalje se daje analiza samog početka postupka optuženja koji je prema navodima Odbrane započet radnjom prepoznavanja optuženog, a koja radnja je izvedena suprotno odredbi člana 85. stav 3. ZKP BiH. S tim u vezi bitna je identifikacija od strane dva svjedoka, i to Mujanović Zlatije i Mujanović Abdulaha, kojima je data na uvid najnovija fotografija Janković Zorana iz CIPS projekta, te od prvog navedenog svjedoka, koja je tom prilikom prepoznala osobu pod sinonimom Krmak a za Zorana je bila 90 posto sigurna, počinju sve istražne radnje. Odbrana takode ističe razlike u opisu optuženog prilikom prvog prepoznavanja i onog datog pred sudećim vijećem od strane ova dva svjedoka.

Generalna primjedba odbrane usmjerena je na evidentnu evoluciju naknadnih saznanja o stvarnim činjenicama vezanim za optuženog Zorana Jankovića, a što se može zaključiti iz hronološke analize iskaza pojedinih svjedoka. Ove činjenice se posebno odnose na boju očiju, mjesto gdje je radio optuženi, pa do njegovog prezimena.

Na kraju analize iskaza svjedoka na okolnosti tačke 1 optužnice, te na temelju istih, branilac postavlja pitanje: "Ko je u stvari taj Zoran? Imamo Zorana četnika, Zorana iz Beograda i Zorana sa Vukovarskog ratišta. Imamo tri Zorana!".

U pogledu tačke 2 optužnice, odbrana ističe kao bitna dva svjedočenja, i to svjedoka Optužbe-Alibašić Lutvije i Ramić Rukije, čiji kredibilitet je po mišljenju branioca upitan. Naime, prva svjedokinja „vrlo pouzdano“ iznosi detalje, ali njen kredibilitet je narušen izjavom Burek Ibrahima, svjedoka odbrane, koji je izjavio da je Haso Alibašić, inače djever svjedokinje, dolazio kod svjedoka i insistirao da se dogovore u postupku protiv Zorana. Inače Burek Ibrahim je lice, čiji su roditelji ubijeni kritičnoga dana. Nadalje odbrana povlači paralelu između ovog postupka i onog protiv već pravosnažno osuđenog Maksima Sokolovića pred sudom u Dizeldorfu, ističući da su svi sudionici isti osim Zorana Jankovića, koji tada nije bio ni pomenut, a postupak je voden zbog događaja koji se i njemu stavlja na teret.

Svjedokinja Ramić Rukija, po mišljenju Odbrane, dobro se uplela oko navodnog poznavanja Zorana Jankovića, navodeći da se igrala sa njim dok su bili djeca, zanemarujući okolnost da je ona od optuženog starija 9 godina i da ga nakon udaje više nikad nije vidjela do kritičnog dana.

Odbrana se takode osvrće i na vojni angažman optuženog u inkriminiranom periodu i poslije, nastojeći da razriješi pitanje koje se samo po sebi namentulo temeljem činjeničnog opisa iz optužnice i dovelo do nejasnoća, a to je: „da li je Zoran Janković bio pripadnik regularnih vojnih formacija ili paravojnih?“, pri tome navodeći materijalne dokaze: vojnu knjižicu optuženog i listu pripadnika paravojne formacije „Belih orlova“. Evidentno je da se od 2.5.1992. godine vodi vojna angažovanost Zorana Jankovića i da je započeo kao intendant-kuhar, te da ga nema na listi pomenute paravojne formacije.

Branilac ističe da materijalni dokazi Tužilaštva na ovu okolnost datiraju iz perioda 1994. i 1995. godine kada Zoran i jeste bio vojnik u pravom smislu riječi, a da je njegova navodna vojna angažiranost od 6.4.1992. godine samo formalna jer je to dan koji se uzima kao dan osnivanja Vojske RS, dok je stvarni početak angažiranosti i uloga optuženog navedena u pomenutoj vojnoj knjižici, kao osnovnom identifikacijskom dokumentu vojnih obveznika.

Kao moguću osobu koja je počinila zločin u Snagovu, Odbrana navodi izvjesnog Zorana Obrenovića, tadašnjeg komandanta „Belih orlova“ i osobu koja je porijeklom iz Srpskog Snagova, a koji je živio u mjestu Dobanovci u blizini Beograda. Naime, po mišljenju odbrane, ovo lice ima sve karakteristike koje se uklapaju u navode svjedoka očevidaca- da

je taj Zoran rekao da je iz Beograda, da je imao pticu na rukavu i da je bio na Vukovarskom ratištu.

Na kraju završne riječi Odbrana se posebno osvrće na iskaze dva svjedoka bošnjačke nacionalnosti-Smajlović Ibri i Imšić Rame, koji su i u vrijeme kad je optuženi bio u pritvoru, na samom početku postupka, posvjedočili o njegovom prisustvu u selu i držanju zajedničkih straža sve do početka maja, te na temelju svega i u nadi da će istina biti prepoznata od strane sudećeg vijeća, ista zahtijeva oslobadajuću presudu.

Optuženi se pridružio navodima svoga branioca, posebno ističući da je svo vrijeme, dakle od samog pokretanja postupka protiv njega od strane Kantonalnog tužilaštva u Tuzli, znajući za svoju nevinost, ostao dosljedan svom poštenju, te svo vrijeme saradivao sa organima pravosuđa u smislu da je dobrovoljno otišao na ispitivanje kao i na izdržavanje mjere pritvora. Na kraju navodi da vjeruje u Boga i Pravdu i da se nada da će biti oslobođen od svih optužbi i patnje kroz koju prolazi.

5. Primjenjivi zakon

U pogledu pitanja primjenjivog materijalnog zakona, neophodno je istaći zašto se neprimjenjuju odredbe KZ SFRJ koji je bio na snazi u vrijeme relevantnih događaja.

Naime, član 3. KZ BiH propisuje načelo zakonitosti, odnosno da se krivična djela i krivičnopravne sankcije propisuju samo zakonom te da nikome ne može biti izrečena kazna ili druga krivičnopravna sankcija za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom propisano kao krivično djelo i za koje zakonom nije bila propisana kazna. Nadalje, član 4. KZ BiH propisuje da se na učinioca krivičnog djela primjenjuje zakon koji je bio na snazi u vrijeme učinjenja krivičnog djela, a ako se poslije učinjenja krivičnog djela jednom ili više puta izmijeni zakon, primijenit će se zakon koji je blaži za učinioca.

Načelo zakonitosti propisano je takode i članom 7. stav 1. Evropske konvencije. Evropska konvencija ima prioritet nad svim ostalim zakonima u BiH prema članu 2. stav 2. Ustava BiH. Ova odredba Evropske konvencije sadrži generalno načelo kojim se zabranjuje teža kazna od one koja je bila primjenjiva u momentu kad je kazneno djelo počinjeno, ali se ne propisuje primjena najblažeg zakona.

Medutim, član 4a) KZ BiH propisuje da članovi 3. i 4. KZ BiH ne sprječavaju sudenje i kažnjavanje bilo kojeg lica za bilo koje činjenje ili nečinjenje koje je u vrijeme kada je počinjeno predstavljalo „*krivično djelo u skladu sa općim načelima međunarodnog prava.*„ Isto tako, i član 7. stav 2. Evropske konvencije daje isti izuzetak uz uslov da stav 1. istoga člana „*ne utiče na suđenje ili kažnjavanje bilo koje osobe koja je kriva za činjenje ili nečinjenje, ako je to djelo u vrijeme izvršenja predstavljalo krivično djelo prema općim pravnim načelima priznatim kod civiliziranih naroda.*“

(vidi takode član 15. stav 1. i 2. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima koji sadrži slične odredbe. Država Bosna i Hercegovina, kao jedna od država nasljednica Jugoslavije, ratifikovala je ovaj Pakt.)

Ovim se utvrđuje mogućnost odstupanja, pod propisanim uslovima, od načela utvrđenih u članu 3. i 4. KZ BiH (te članu 7. stav 1. Evropske konvencije) a time i odstupanja od primjene krivičnog zakona primjenjivog u vrijeme počinjenja, i primjene blažeg zakona u postupcima koji se vode za djela koja predstavljaju krivična djela prema međunarodnom pravu.

Dakle, konstatovano je da se u KZ SFRJ, koji je primjenjivan u vrijeme koje se odnosi na ovaj predmet, niti jedna odredba nije eksplicitno odnosila na zločine protiv čovječnosti kao što to predviđa član 172. KZ BiH.

Sud ističe da krivična djela za koja se optuženi tereti predstavljaju krivična djela prema međunarodnom običajnom pravu te stoga spadaju pod „*opća načela međunarodnog prava*” kako je to utvrđeno članom 4a) Zakona o izmjenama i dopunama KZ BiH i „*opće principe prava priznatih od strane zajednice naroda*” kakve utvrđuje član 7. stav 2. Evropske konvencije, pa se u ovom predmetu, na osnovu ovih odredaba, može primijeniti KZ BiH.

Status koji zločini protiv čovječnosti imaju u međunarodnom običajnom pravu kao i pripisivanje individualne krivične odgovornosti u periodu na koji se optužnica odnosi sadržani su između ostalog i u Izvještaju generalnog sekretara Ujedinjenih nacija u skladu sa stavom 2. Rezolucije 808 Vijeća sigurnosti od 3. maja 1993. godine, Međunarodna pravna komisija, Komentarima na nacrt Zakonika o zločinima protiv mira i sigurnosti čovječanstva (1996. godina) te sudskoj praksi MKSJ i MKSR. Ove institucije su utvrdile da kažnjivost zločina protiv čovječnosti ili *jus cogens* predstavlja imperativnu normu međunarodnog prava (Međunarodna pravna komisija, Komentari na nacrt članova o odgovornosti države za međunarodno protupravne radnje (2001. godina, član 26.). Stoga se čini nespornim da su 1992. godine zločini protiv čovječnosti bili dio međunarodnog običajnog prava.

Nadalje, činjenica da se krivičnopravne radnje nabrojane u članu 172. KZ BiH mogu pronaći i u zakonu koji je bio na snazi u relevantom vremenskom periodu - u vrijeme izvršenja djela, i to u članovima 134., 141., 142., 143., 144., 145., 146., 147., 154., 155. i 186. KZ SFRJ, odnosno da su ta krivična djela bila kažnjiva i po tada važećem krivičnom zakonu, takođe dodatno doprinosi zaključku Suda u vezi sa načelom zakonitosti.

I na kraju, primjena KZ BiH je dodatno opravdana činjenicom da je zapriječena kazna predviđena KZ BiH, u svakom slučaju blaža od smrtne kazne koja je bila na snazi u vrijeme izvršenja krivičnog djela, čime se zadovoljava načelo vezano za vremensko važenje krivičnog zakona, tj. primjena blažeg zakona za učinitelja.

Ovakav stav Suda je u skladu sa stavom zauzetim u presudi Odjela I Apelacionog odjeljenja Suda BiH u presudi izrečenoj protiv Abduladhima Maktoufa, broj KPŽ 32/05 od 4. aprila 2006. godine, te presudi protiv Dragoja Paunovića broj KPŽ 05/16 od 27. oktobra 2006. godine, a što je potvrđeno i odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj : AP - 1785/06 od 30.03.2007. godine.

6. Nalazi Suda

a) Opšta razmatranja u vezi sa ocjenom dokaza

Sud je u ovom predmetu cijenio dokaze u skladu sa primjenjivim procesnom zakonom, odnosno Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine. Sud je prema optuženom primijenio pretpostavku nevinosti iz člana 3. ZKP BiH, koja otjelovljuje opšti princip prava prema kojem Tužilaštvo snosi teret utvrđivanja krivice optuženog, a Tužilaštvo to mora uraditi izvan razumne sumnje.

Procjenjujući iskaze svjedoka koji su svjedočili pred Sudom, Sud je u najvećoj mogućoj mjeri razmotrio njihovo držanje, ponašanje i karakter. U odnosu na sve svjedoke, Sud je takođe razmotrio vjerovatnoću, dosljednost i druge dokaze i okolnosti u vezi sa ovim predmetom. Nadalje, Sud je sve vrijeme bio svjestan toga da kredibilitet svjedoka zavisi od njihovog poznavanja činjenica o kojima su davali iskaz, njihovog ličnog integriteta, vjerodostojnosti i činjenice da su dužni da govore istinu u skladu sa položenom zakletvom.

Nije dovoljno da iskaz svjedoka bude dat iskreno. Pravo pitanje u vezi sa provjerom iskaza ne odnosi se samo na to da li je on dat iskreno, nego i na to da li je pouzdan. Sudsko vijeće je sve vrijeme bilo svjesno da iskaz o činjenicama koje su se desile nekada i godinama (mnogo godina) prije davanja iskaza, uključuju svojevrsne nesigurnosti zbog varljivosti ljudske percepcije i pamćenja traumatičnih događaja.

Što se tiče dokaza iz druge ruke, Sud naglašava da je u postupanju i sudskoj praksi ovog Suda dobro utvrđeno da su dokazi iz druge ruke prihvatljivi. Pored toga, prema članu 15. ZKP BiH, Sud ima pravo da slobodno ocjenjuje dokaze. Sud je smatrao da je potrebno da sud bude uvjeren da su takvi dokazi pouzdani u smislu da su dati dobrovoljno, da su istiniti i vjerodostojni. Nadalje, dokazna vrijednost izjave iz druge ruke će zavisiti od konteksta i karaktera dokaza o kojem se radi odnosno od toga da li je taj dokaz potkrijepljen drugim dokazima.

Sud je smatrao da su indirektni dokazi oni koji se odnose na okolnosti u vezi sa događajem ili krivičnim djelom iz kojih se u razumnoj mjeri može izvesti zaključak o činjenici koja je u pitanju. Pošto je, kako izgleda, zločin počinjen u vrijeme kada mnogi svjedoci nisu bili prisutni na samom mjestu zločina, i kako je vjerovatnoća za utvrđivanje predmeta optužbe direktnim i potvrdnim svjedočenjem očevidaca ili nepobitnim dokumentima problematična ili ne postoji, indirektni dokazi mogu postati ključni faktor ne samo za Tužilaštvo nego i za optuženog. Pojedinačne stavke takvih dokaza mogu, same po sebi, biti nedovoljne za utvrđivanje činjenice ali, kada se uzmu zajedno, njihov kolektivni i kumulativni efekat može nekada biti odlučujući i pomoći da se stvari razjasne.

Naravno, Sud je prilikom ocjene dokaza imao u vidu i niz materijalnih dokaza koje je prezentiralo Tužilaštvo, kao i dokaze koje je ovom Sudu izložila i Odbrana, te je ocjenu istih dokaza razmatrao i u pogledu prigovora Odbrane, kako bi odlučio o njihovoj dokaznoj vrijednosti.

b. Opšta obilježja krivičnog djela zločina protiv čovječnosti

Optuženi se tereti za krivično djelo zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1 tačke h) a u vezi sa tačkama a) i d) KZ BiH.

Da bi krivično djelo bilo okvalifikovano kao zločin protiv čovječnosti, zakon nalaže da, pored posebnih obilježja individualne radnje, Tužilaštvo treba da dokaže sva opšta obilježja zločina protiv čovječnosti, odnosno:

1. Da je postojao široki ili sistematični napad usmjeren protiv bilo kojeg civilnog stanovništva;
2. Da je optuženi znao za postojanje takvog napada;
3. Da su radnje optuženog bile dio napada i da je on znao da njegove radnje predstavljaju dio napada.

Iz ranije navedenog u obrazloženju odluke o prihvatanju utvrđenih činjenica od 26.03.2007.godine, slijedi da je Sud nesporno zaključio i da smatra utvrđenom činjenicu da je u vrijeme relevantno za optužnicu na teritoriji opština Zvornik i Kalesija došlo do širokog ili sistematičnog napada od strane vojske i policije tzv. Srpske Republike Bosne i Hercegovine, te srpskih paravojnih formacija usmjerenog protiv Bošnjačkog civilnog stanovništva, pri čemu takav napad, u kontekstu zločina protiv čovječnosti, prema međunarodnom običajnom pravu, nije bio ograničen samo na postojanje “oružanog sukoba”.

Što se tiče ostalih neophodnih obilježja krivičnog djela zločina protiv čovječnosti, Sud je, cijeneći sve izvedene dokaze pojedinačno i u njihovoj uzajamnoj povezanosti, izvan svake razumne sumnje, utvrdio da je u inkriminisanom periodu optuženi boravio na području općine Kalesija i da je bio pripadnik vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine. Međutim, iako svi izvedeni dokazi ukazuju da je optuženi znao za postojanje širokog ili sistematičnog napada usmjerenog protiv civilnog Bošnjačkog stanovništva općine Kalesija i šire okoline, te da su radnje opisane tačkama 1 i 2 optužnice predstavljale dio širokog ili sistematičnog napada, Tužilaštvo nije, van razumne sumnje, uspjelo dokazati da su te radnje poduzete od optuženog Zorana Jankovića. Sama činjenica pripadnosti vojsci koja je počinila zločin te prisustvo na širem području gdje se zločin dogodio, ne mogu a priori predstavljati osnov za odgovornost optuženog Zorana Jankovića, pogotovo što se isti priključio Srpskoj vojsci tek nakon pada sela Dubnica, a što nesporno proizilazi kako iz iskaza saslušanih svjedoka odbrane, tako i predloženih materijalnih dokaza i optužbe i odbrane.

c. Odgovornost optuženog Zorana Jankovića

Spornim se, dakle, pokazalo da li je optuženi, iako pripadnik Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine, na način opisan tačkama 1 i 2 optužnice, učestvovao u ubistvima i prisilnom preseljenju civilnog bošnjačkog stanovništva, izvršivši tako progon kao Zločin protiv čovječnosti.

Polazeći od tačke 1 optužnice, kojom je optuženom stavljeno na teret učešće u zarobljavanju a potom i ubistvu 36 civila Bošnjačke nacionalnosti, među kojima je bilo i djece, Sud je nesporno utvrdio da se navedeni zločin dogodio, odnosno da je 29.04.1992.godine u Rašidovom Hanu – Snagovo, općina Zvornik, ubijeno 36 civila bošnjačke nacionalnosti. Proizilazi ovo iz iskaza svjedoka – očevidaca ovog streljenja, ali i onih koji su dan poslije skupljali i ukopavali tijela i ostatke tijela nastradalih. Da je smrt

nastupila usljed djelovanja vatrenog oružja, odnosno pucanjem iz automatske puške kako to svjedoci i navode, nedvojbeno proizlazi iz iskaza vještaka balističara Brune Franjića koji potvrđuje da čahure i zrna kojim su žrtve ubijene potiču od metaka ispaljenih iz automatske puške, dok vještak sudske medicine - Zdenko Cihlarž potvrđuje da je prostrijelna ozljeda uzrok smrti za većinu osoba koje su ekshumirane iz masovne grobnice u mjestu Rašidov Han, dok za neke nije bilo moguće utvrditi uzrok smrti usljed propadanja mekih tkiva i nedostatka oštećenja kostiju.

Na okolnosti opisane ovom tačkom optužnice, tužilaštvo je predložilo ispitivanje većeg broja svjedoka, od kojih Mujanović Muharema, Mujanović Zlatiju, Mujanović Abdulaha te Krupinac Marhizu, kao osobe koje su bile na licu mjesta zločina i koje će potvrditi da je optuženi osoba koja je učestvovala u zarobljavanju i ubijanju 36 civila.

Međutim, iskazi ovih, prema Tužilaštvu ključnih svjedoka, nedvojbeno su ukazali na sumnju u njihovo prepoznavanje osobe koju su vidjeli kako tog kobnog dana učestvuje u zarobljavanju, a potom i ubistvu njihovih najmilijih.

Svjedok Mujanović Muharem o optuženom govori kao o jednom od trojice vojnika koji su se međusobno oslovljavali sa major Zoran, major Dragan i Krle. Majori su, ističe svjedok, bili u maskrinim uniformama i na rukavima imali obilježja neke ptice, dok je Krle imao sivomaslinastu uniformu i kapu JNA.

Osobe, za koju govori da je Zoran, svjedok se sjeća po velikim očima i zaliscima, te specifičnoj bradi, ali navodi kako kritičnog dana nije čuo da se osoba koju su oslovljavali sa Zoran, preziva Janković.

Svjedok je u svom iskazu istakao kako od ranije nije poznavao optuženog Zorana Jankovića.

Optuženog od ranije nije poznavala ni svjedokinja Mujanović Zlatija. Osobu zvanu Zoran su joj tek kasnije spomenuli preživjeli mještani, dok je za prezime Janković čula tek 2005.godine prilikom davanja prvog iskaza.

O majoru Zoranu govori i svjedok Mujanović Abudlah, koji je preživio streljanje.

Major Zoran je, sjeća se svjedok, došao sa još dvojicom vojnika od kojih je jedan takode bio u maskirnoj uniformi, a drugi u uniformi bivše JNA, i predstavio se kao veteran iz Hrvatske. Majora Zorana se sjeća kao osobe od 26-27 godine, ošišane "na keca" i sa zaliscima, te da su sva trojica rekla da su ratni veterani sa Hrvatskog ratišta.

Sjeća se da je upravo major Zoran osoba koja je prva otvorila paljbu po okupljenim civilima.

Svjedok ističe da do početka suđenja nije znao za prezime Janković., a u sudnici pokazuje na optuženog Zorana Jankovića, kao osobu o kojoj je u svom svjedočenju govorio.

Svjedokinja Krupinac Marhiza takode je bila u grupi zarobljenh ljudi, a Zorana je upoznala kao vojnika koji je od nje tražio da pokaže mjesto na kom je njen suprug krio oružje. Na putu do tog mjesta, vojnik se predstavio kao Zoran iz Beograda, te svjedokinji pokazao nož sa kojim je, kako je rekao, klao u Vukovaru.

Iako ne očevidac kritičnog događaja, i svjedok Hrbatović Hamdija se sjeća izvjesnog Zorana, kojeg je početkom aprila imao priliku sresti na jednom punktu. Taj Zoran se

predstavio kao major koji je došao sa Vukovara, a okupljenim Bošnjacima ostavio rok od 12 sati za predaju oružja, zaprijetivši ubistvima svima koji to ne učine.

O Zoranu, ali ne Jankoviću, svjedoči i Ramo Imšić, koji je imao priliku vidjeti pročelavog majora Zorana iz Srbije.

Iskaze ovih, "ključnih svjedoka", Sud je cijenio posebno imajući u vidu prepoznavanje koje su ovi svjedoci vršili prema naredbi Kantonalnog suda u Tuzli broj: 003-0-Kpp.-06-000049 od 15.05.2006.godine, te prigovor branioca prisutnog prepoznavanju, da je fotografija optuženog Zorana Jankovića već tri dana ranije bila objavljena u dnevnim novinama "Avaz". Ovaj prigovor je tokom glavnog pretresa, odnosno, izvođenja dokaza odbrane, potkrijepljen člankom dnevnih novina "Avaz" od 12.05.2006.godine, u kom su opisane optužnicom navedene radnje a fotografija optuženog Zorana Jankovića, koji se tereti za te radnje, vrlo jasna, sa lako uočljivim specifičnim izgledom brade i zaliscima.

Naime, iz zapisnika o prepoznavanju, koje je vršeno u dva kruga i sa promijenjenim rednim brojevima osoba ponuđenih za prepoznavanje, nedvojbeno proizlazi da niti jedan od ovih, ključnih svjedoka, nije mogao prepoznati optuženog Zorana Jankovića kao osobu koja je počinila inkriminisane radnje. Svjedok Mujanović Muharem čak niti jednom nije pokazao na optuženog, nego na osobu znatno višu i stariju od optuženog. Na istu osobu je ukazala i svjedokinja Krupinac Marhiza. Svjedok Mujanović Abdulah je "prepoznao" osobu znatno mlađu od optuženog, dok se svjedokinja Mujanović Zlatija dvoumila između optuženog Zorana Jankovića i njegovog brata a tu je "grešku" tokom pretresa objašnjavala činjenicom da se bojala pogledati u optuženog Zorana Jankovića, pa je namjerno pokazala na drugu osobu.

Imajući u vidu ovakve rezultate prepoznavanja, kao i za Sud neprihvatljiv razlog svjedoka da je nakon proteka dužeg vremenskog perioda a u prostorijama MUP-a, postojao strah da se ukaže na osobu koja je učestvovala u izvršenju radnji poblize opisanih u dispozitivu ove presude, naravno ako je zaista ta osoba i bila kritične prilike na licu mjesta, što u konkretnom slučaju očigledno i nije, Sud je također cijenio i opis optuženog kakav su tokom pretresa dali svjedoci Mujanović Muharem i Mujanović Zlatija. Indikativno je, cijeni Sud, da je fotografija optuženog Zorana Jankovića objavljena u dnevnim novinama "Avaz" mogla poslužiti kao osnov za opisivanje osobe koju su svjedoci navodno vidjeli na licu mjesta zločina.

Nadalje, a imajući u vidu činjenicu da niti jedan od očevidaca prije kritičnog događaja nije poznao optuženog Zorana Jankovića, odnosno, da je jedina prilika kada su navodno vidjeli optuženog Zorana Jankovića bio upravo kritični dan, Sud je posebno cijenio i dug vremenski razmak između dana kada su svjedoci vidjeli izvjesnog Zorana, a koji je, da se zaista radilo o optuženom Zoranu Jankoviću, tada trebao imati 32 godine, i dana kada im je, radi prepoznavanja, između ostalih, pokazan i 46-ogodišnji Zoran Janković. Sud je pri tom imao u vidu i iskaze saslušanih svjedoka odbrane, kao i iskaz samog optuženog, obzirom da su svi bili kategorični u tvrdnji da je optuženi baš u tom periodu zajedno sa komšijama držao mješovite straže u i oko sela Dubnica.

Nejasnoće koje su proizašle iz ovakve identifikacije optuženog Zorana Jankovića, odnosno, opisivanja optuženog samo kao „Zoran“, ili „onaj što je imao gumaru“, pa čak i da je taj Zoran iz Beograda, opravdavaju razumnu sumnju u subjektivni identitet optužnice.

Subjektivni identitet optužnice, koji je bio u fokusu odbrane, podrivaju i tvrdnje odbrane da je inkriminisane radnje zaista počinio Zoran, major iz Srbije, čija fotografija zaista ukazuje na opis Zorana koji su dali svi očevici kritičnog događaja.

Sumnju su posebno izazvali i navodi svjedoka da je „Zoran“ kog su oni vidjeli, na rukavu imao obilježje neke ptice, za što je Sud, tokom postupka, utvrdio da se radilo o obilježju paravojne srpske formacije „Bijeli orlovi“, koja jeste djelovala u inkriminisanom području i vremenu, a što je utvrđeno i presudama MKSJ, a o njihovom djelovanju u inkriminisanom periodu ali i kritičnog dana svjedoče i svjedoci Rado i Savo Kulić, koji se dobro sjećaju dolaska nepoznatih vojnika koji su se predstavili kao „beli orlovi“ - dobrovoljci iz Srbije, a dvojica o od njih čak i da su iz Srbije došli predvođeni Zoranom Obrenovićem zvanim Aždaja, osobom čiji opis odgovara opisu Zorana kojeg su kritičnog dana vidjeli „ključni svjedoci“ tužilaštva.

Međutim, zanemarujući sumnju u identifikaciju osobe koje jeste počinila opisani zločin, ubjeđenju Suda da radnju opisanu tačkom 1 presude nije počinio optuženi Zoran Janković, doprinijeli su i iskazi svjedoka odbrane, posebno Ibre Smajlovića koji je uvjerljiv kada govori da je upravo u inkriminisano vrijeme zajedno sa svojim komšijom – optuženim Zoranom Jankovićem, držao zajedničke komšijske straže, karakteristične za početak vanrednih zbivanja u BiH, te da ne postoji mogućnost da je optuženi bio na vukovarskom ratištu, zato što ga je svakodnevno viđao. Mogućnost da je optuženi kritičnog dana ipak mogao otići do Snagova –općina Zvornik, gdje se zločin dogodio, koje je od Dubnice udaljeno svega oko 15 do 20km, svjedok smatra malo vjerovatnom, obzirom da su se na tom pravcu, kako navodi, tih dana smjenjivali punktovi svih, oko 15 sela različitih nacionalnih sastava, pojašnjavajući svoj stav riječima:“Ko je tih dana smio ići šumom, svaka mu čast.“. Iskazu svjedoka Smajlovića u potpunosti su saglasni i iskazi svejdoka Gavre Ikića i Đorđa Pejića, koji su u zajedničkim stražama učestvovali zajedno sa optuženim Zoranom Jankovićem i svjedokom Ibrom Smajlovićem, te ostalim komšijama. I svjedok Tanacković Milan, sveštenik, tada na službi u Dubnici, svjedoči o zajedničkim stražama u kojima je učestvovao i optuženi Zoran Janković, a koga je svakodnevno viđao u njegovoj kafani.

Polazeći, dakle, od nemogućnosti jasne identifikacije optuženog Zorana Jankovića, a posebno činjenice ranijeg nepoznavanja optuženog, te objektivne nemogućnosti prisustva na kritičnom mjestu u kritično vrijeme, jasnim se ukazuje zaključak Suda da tužilaštvo nije uspjelo van svake razumne sumnje dokazati da je upravo optuženi Zoran Janković Zoran kojeg su svjedoci vidjeli kako dana 29.04.1992.godine u Rašidovom hanu – Snagovu, učestvuje u zarobljavanju a potom i ubijanju 36 civila Bošnjačke nacionalnosti.

Navode tačke 2 optužnice, kojom je optuženom Zoranu Jankoviću stavljan na teret da je dana 27.05.1992.godine učestvovao u prisilnom preseljenju bošnjačkog civilnog stanovništva sela Šeher i Like, i to tako što je naredio da se svi okupljeni civili „utjeraju“ u kamione, nakon čega je došlo do razdvajanja muškaraca od žena i djece, a potom transfera žena i djece u pravcu Memića – općina Kalesija, te zatvaranja muškaraca (preko noći) u čitaonici na Kuli, gdje su bili maltretirani a neki i ubijeni, nakon čega su preživjeli prebačeni u druge logore na području općina Kalesija, Vlasenica i Bijeljina, Tužilaštvo je

pokušalo dokazati iskazima svjedoka Alibašić Lutvije, Ramić Rukije i Alibašić Hasana, koji su očevici kritičnog zbivanja.

Tužilaštvo je međutim propustilo Sudu posredstvom prezentiranih dokaza ukazati na uzročno-posljedičnu vezu cjelokupnih zbivanja opisanih tačkom 2 optužnice, odnosno, ne dokazujući način na koji je došlo do prisilnog preseljenja stanovništva koje je zakonito boravilo na području sela Šeher i Like, niti naredbodavnu ulogu optuženog Zorana Jankovića, tužilaštvo je svoje dokaze usmjerilo na neokvalifikovanu jednokratnu radnju udaranja Ramić Rukije, odnosno naređenje da se svi prisutni civili potrpaju u kamione i voze za Srbiju, propustivši pri tom ukazati i na vezu ovog naređenja sa daljim zbivanjima vezanim za zatvaranje muškaraca, njihovo maltretiranje, čak i ubijanje nekih od njih, a kao krajnjeg ishoda, i prebacivanja preživjelih u logore na području općina Kalesija, Vlasenica i Bijeljina.

Tužilaštvo je takođe propustilo ukazati na vezu između optuženog Zorana Jankovića kao naredbodavca prisilnog preseljenja i pripadnika Srpskih paravojskih formacija, koje su, kako se navodi na početku činjeničnog opisa tačke 2 optužnice, zajedno sa pripadnicima Šekovačke brigade, izvršili oružani napad na sela Šeher i Like, nakon čega su stanovništvo ovih sela doveli do kuće Ibri Alibašića, gdje je bilo, kako navodi optužnica, i oko 100 mještana drugih sela.

Iako je, smatra Sud, činjenica napada a potom i prisilnog preseljenja stanovništva sela Šeher i Like, nesporna, učešće optuženog u ovom prisilnom preseljenju, koje se, navodi optužnica, ogledalo u naređenju da se stanovništvo potrpa u kamione i odveze za Srbiju, sud je našao spornim, a navode da je upravo optuženi udario Rukiju Ramić, u potpunosti neprihvatljivim.

Naime, svjedokinja Alibašić Lutvija, i sama žrtva napada i protjerivanja iz svog sela Šeher, iako jasno govoreći o početku napada te dolasku vojske, među njima i njenih komšija iz Šehera: Save Pelemiša, Brane Lukića, Svete Stevanovića, Čede Stojanovića, Tanasija Klisarića, Rajka Pelemiša, Drage Pelemiša a posebno Maksima Sokolovića koji je tukao Adema Alibašića, , nije uvjerila Sud da je osoba koju je vidjela kako naređuje odvoženje okupljenih civila upravo optuženi Zoran Janković. Svjedokinja opisuje dolazak osobe u šarenoj uniformi i sa šarenim kačketom, koja potom prisutnim vojnicima govori da okupljene civile voze za Srbiju. U ovoj osobi je, navodi, prepoznala optuženog Zorana Jankovića, koga je poznavala još kad je bio dijete, obzirom da je rođena i do 1973. godine živjela u Prnjavoru – selu nedaleko od sela optuženog – Dubnice. Svjedokinja je, međutim, istakla kako je Zorana Jankovića vidala samo u tom periodu, da ne zna gdje je radio i čime se bavio, te da ga je prvi put nakon tog perioda vidjela kritičnog dana, odnosno 27.05.1992. godine.

O dolasku i ovakvoj ulozi optuženog Zorana Jankovića, govori i svjedokinja Ramić Rukija, koja je kritičnog dana bila zajedno sa svjedokinjom Alibašić Lutvijom. Svjedokinja navodi da dobro poznaje Zorana Jankovića, zato što su se kao djeca često igrali u Prnjavoru – selu u kom je živjela svjedokinjina tetka. Svjedokinja se sjeća da je ona tada imala 9-10 godina a da je Zoran Janković manji, mlađi i niži.

Svjedokinja međutim nije mogla potvrditi navode optužnice da ju je udario upravo optuženi Zoran Janković, pojašnjavajući da se to desilo pri ulasku u kamion te da je ona morala gledati ispred sebe i da se nije smjela okrenuti, pa tako ni vidjeti ko ju je udario.

Međutim, imajući u vidu nelogičnosti proizašle iz iskaza obje svjedokinje, posebno vezano za vremenske periode u kojima su navodno vidale Zorana Jankovića, identifikaciju osobe koja jeste naredila prisilno preseljenje stanovništva kao Zorana Jankovića, Sud nije mogao prihvatiti kao vjerodostojnu – uvjerljivu.

Naime, iz iskaza svjedokinje Alibašić Lutvije proizlazi da je osobu, za koju smatra da se zove Zoran Janković, vidala u periodu do 1973. godine, a nakon toga, kako navodi, samo na dan 27.05.1992. godine, dakle nakon 19 godina, i, kako ističe, nikada poslije.

Osoba koju je svjedokinja vidala, a pod pretpostavkom da se zaista radilo o optuženom Zoranu Jankoviću, bio je dječak od 13 godina, kojeg svjedokinja, opisujući Zorana Jankovića na dan 27.05.1992. godine, nije mogla opisati drugačije osim kao vojnika u šarenoj uniformi i sa šarenom kapom.

Iza ovakvog opisa, primjećuje Sud, mogao se kriti bilo koji od prisutnih vojnika.

Sumnju u identifikaciju osobe koja je zaista naredila preseljenje stanovništva, izazvao je posebno i iskaz svjedokinje Ramić Rukije, koja je očigledno previdjela činjenicu da je od Zorana Jankovića, kojeg svojim iskazom inkriminiše, starija 9 godina, te da se u dobi od 9 do 10 svakako nije mogla igrati sa dječakom koji je dakle bio beba – jednogodišnji dječak.

Opravdanu sumnju Suda potkrijepljuju i iskazi svjedoka Ibri Alibašića, Mehmeda Čakora i Ibrahima Bureka, koji su takode bili u grupi napadnutih stanovnika Šehera i Like, a koji ni u naknadnim prepričavanjima događaja nisu čuli od koga je došla naredba da se stanovništvo potpra u kamione i odveze za Srbiju.

Posebno je važno, cijeni Sud, da svjedok Ibro Alibašić, među mnoštvom poznatih vojnika – njegovih komšija, nije vidio i optuženog Zorana Jankovića, kojeg je takode poznavao, ali i činjenica, da mnogi očevici ovog događaja, koji su svoje iskaze dali i u predmetu protiv optuženog Maksima Sokolovića, (koji je za radnje opisane tačkom 2 optužnice protiv Zorana Jankovića osuđen od Višeg zemaljskog suda u Dizeldorfu – Njemačka.), pri tom detaljno opisujući progon bošnjačkog stanovništva sela Šeher i Like, kao i upućene udarce po glavi, vratu, ramenima i leđima Alibašić Adema, tačno navodeći imena osoba koje su vršile te nasrtaje na bošnjačko stanovništvo, niti jednom nisu spomenuli optuženog Zorana Jankovića kao osobu koja je učestvovala u tom progonu.

Međutim, kada bi se ove nelogičnosti u identifikaciji i zanemarile, sumnja o učešću optuženog Zorana Jankovića u opisanim događajima, proizlazi iz, za Sud nesporne činjenice, da je upravo na dan prije inkriminisanog događaja, dakle 26.05.1992. godine, došlo do napada na selo Dubnica, u kom je sa svojom porodicom živio optuženi, a potom i do zbjega kompletnog stanovništva, među njima i optuženog.

Uvjerljivim je Sud našao kazivanja svjedoka Gavre Ikića, Dragana Ostojića i Slavka Lakića, koji su zajedno sa optuženim bili u zbjegu koji se kretao prema releju Stolice, naravno pri tom imajući u vidu i niz materijalnih dokaza, tačnije potvrda koje govore o pripadnosti optuženog Srpskoj vojsci a koje je ovom Sudu prezentirala optužba kao i odbrana i iz kojih potvrda nedvojbeno proizilazi da je optuženi u 1995. godini bio na platnom spisku svoje jedinice, dok niti jedan dokaz ne ukazuje na činjenicu da je optuženi u vrijeme kritičnih

dogadaja zaista bio uključen u oružane snage Srpske vojske. Također Sud je imao u vidu i iskaz svjedoka Ibre Smajlovića, koji govori o napadu na Dubnicu i zbjegu srpskog stanovništva.

Sud je prilikom ocjene dokaza imao u vidu i druge dokaze provedene na glavnom pretresu, a tim dokazima nije pridavao poseban značaj, a niti je našao potrebnim da vrši njihovu detaljnu analizu, jer nisu bitno uticali na konačno utvrđeno činjenično stanje i zaključke do kojih je sud došao temeljem dokaza čiju ocjenu je dao u presudi.

Očigledno je, smatra Sud, da navedeni dokazi nisu mogli van razumne sumnje ukazati čak ni na prisustvo optuženog mjestu događaja, a time ni na njegovu naredbodavnu ulogu, a što u kontekstu iskaza svjedokinje Rukije Ramić isključuje i mogućnost da je optuženi Zoran Janković udario ovu svjedokinju.

Dakle, u ovakvoj situaciji, a na osnovu rezultata dokaznog postupka odlučna činjenica u pogledu učestvovanja optuženog Zorana Jankovića širokom i sistematičnom napadu usmjerenom protiv civilnog bošnjačkog stanovništva, te u progonu civilnog bošnjačkog stanovništva, pobliže opisane u tačkama 1. i 2. dispozitiva ove odluke, nije sa izvjesnošću dokazano, to sud po principu in dubio pro reo nalazi da ona i ne postoji i u nedostatku dokaza optuženog Zorana Jankovića uz primjenu člana 284 tačke c) a u vezi sa članom 3. ZKP BiH, oslobodio je od optužbe za navedeno krivično djelo.

7. Odluka o troškovima krivičnog postupka i imovinsko–pravnom zahtjevu oštećenih

Obzirom da je optuženi Zoran Janković oslobođen od optužbi, to je Sud na osnovu člana 189. stava 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine donio odluku da troškovi krivičnog postupka predviđeni odredbom člana 185. stava 2 tačaka a) do f) ovog zakona, kao i nužni izdaci i nagrada branioca padaju na teret budžetskih sredstava.

Iz istog razloga, a na osnovu člana 198. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, Sud je odlučio da se oštećeni, radi ostvarivanja imovinsko – pravnih zahtjeva, upute na parnicu.

Zapisničar
Pravni savjetnik
Amela Skrobo

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Minka Kreho

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Apelacionom odjeljenju Suda u roku od 15 dana, računajući od dana prijema presude.